

## TALOUSARVIOALOITE 612/2003 vp

### **Määrärahan osoittaminen opintorahan ja asumislisän vuokraton korottamiseen sekä vanhempien luona asuvien opiskelijoiden ikärajan poistamiseen**

#### *Eduskunnalle*

Hallitusohjelman mukaan opiskelijoiden opintososiaalista asemaa on tarkoitus hallituskauden aikana kohottaa, jotta täysipäiväinen ja suunnitelmallinen opiskelu olisi mahdollista. Näin saadaan opiskeluaikoja lyhennettyä ja opiskelijoita aiemmin työelämään paikkaamaan eläkkeelle jääviä työntekijöitä. Tarvitaan kuitenkin euroja, jotta nämä lupaukset voitaisiin toteuttaa.

Opiskelijoiden pääasiallinen toimeentulo syntyy opintorahasta ja asumislisästä. Molempien etuuksien reaalitaso on viime vuosikymmenen aikana pudonnut, eivätkä ne nykyisellään riitä kattamaan enää opiskelijoiden välttämättömiä menoja.

Nykyinen opintotukijärjestelmä on ollut käytössä kymmenisen vuotta. Uudistuessaan viime vuosikymmenen alussa opintotukijärjestelmä paransi opiskelun taloudellisia edellytyksiä. Opintotuen reaalitaso on kuitenkin tämän jälkeen laskenut leikkausten ja inflaation vaikutuksesta. Esim. opintorahan ostovoima on pienentynyt vuodesta 1995, sen leikkaamisen jälkeen, noin 12 %. Tämän vuoksi yhä useampi opiskelija joutuu käymään työssä rahoittaakseen opintojaan, mikä yleensä hidastaa opintojen etenemistä. Nämä opintotuen reaalitason pudotukset ovat vaikeuttaneet erityisesti niiden opiskelijoiden opiskelumahdollisuuksia, joiden vanhemmilla ei ole mahdollisuutta tukea lastensa opiskelua taloudellisesti. Näin näiden opintososiaalisten etuuksien pieneneminen vaikuttaa myös opinto-

mahdollisuuksia epätasa-arvoistavasti, vaikka opintotukijärjestelmän eräänä perustarkoituksena on taata kaikille mahdollisuus opiskelemiseen omasta tai vanhempien varallisuudesta riippumatta.

Tärkeä ongelmakohta nykyisessä tilanteessa on myös alimitoitettu vuokraton asumislisän maksamiselle. Tämän vuokraton ylittäviä vuokria peritään yleisesti varsinkin pääkaupunkiseudun vuokra-asunnoista, mutta myös muiden kaupunkikeskusten vuokrat usein ylittävät nykyisen vuokraton. Jotta asumislisä todellisuudessa vastaisi opiskelijoitten asumiskustannusten tasoa, on vuokrattoa korotettava, koska asumiskustannukset ovat jatkuvasti nousseet, mutta asumislisän määrässä tämä ei ole näkynyt.

Opintotuen ja asumislisän korottamisen ohella on myös poistettava vanhempiensa luona asuvien opiskelijoiden ikäraja opintotuen määrän perusteena. Näin myös nuoremmilla vanhempiensa luona asuvilla opiskelijoilla olisi yhtäläiset mahdollisuudet opiskella vanhempien tulotasta tai omista työmahdollisuuksista riippumatta. Nyky-yhteiskunnassa alle 20-vuotiaankin oletetaan hankkivan itsenäisesti ainakin osan toimeentulostaan, ja nykyisen lain ikäraja saattaa vaikuttaa joidenkin vanhempiensa luona asuvien nuorten opiskelupäätökseen. Näin erityisesti tapauksissa, jolloin vanhemmilla ei ole mahdollisuuksia kustantaa nuorensa opintokustannuksia,

**TAA 612/2003 vp — Leena Rauhala /kd**

vaan pienituloisten vanhempien nuori hakeutuu työelämään herkemmin.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 29.70.55 lisäyksenä 60 000 000 euroa opintotuen*

*tason korottamiseen budjettiperusteisesti 12 prosentilla, vuokraton korottamiseen ja vanhempien luona asuvien opiskelijoiden ikärajan poistamiseen opintotuen määrään vaikuttavana tekijänä.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Leena Rauhala /kd